

moraju vidjeti što je za njih i njihove studente u cilju njihove zapošljivosti i konkurentnosti na tržištu rada najbolje.

- Na tribinama športskih borilišta sve češći su huliganski ispadni koji sramote hrvatsku državu. Postoji li način da se tome stane na kraj?

Zakon o sprječavanju nereda na športskim natjecanjima u nadležnosti je Ministarstva unutarnjih poslova. Spomenutim Zakonom propisano je, između ostaloga, sankcioniranje nedoličnoga ponašanja, nereda i nasilja prije, za vrijeme i nakon sportskoga natjecanja. Naše ministarstvo u radu s djecom provodi Akcijski plan za provedbu programa mjera edukacije u borbi protiv nasilja u sportu, na športskim natjecanjima i izvan njih, koji ima za cilj edukaciju i prevenciju, odnosno naučiti djecu stvaranju pozitivnoga ozračja bez nasilja na športskim stadionima. Stati na kraj nasilju možemo zajedničkim djelovanjem MUP-a, MZOS-a i nacionalnih saveza na rješavanju spomenutih problema. Također smatram kako postoji mnogo sportskih borilišta i sportskih arena s pozitivnom atmosferom (PPD Zagreb, Cedevita, Medveščak...), dok mi se nekako čini da se pretjerano ističu negativnosti koje postoje, ali koje nisu standard na svim borilištima.

Nije dobro o povijesti govoriti poput Mesića, jedno jučer, drugo danas, treće sutra, jer to je put u kaos

- Na prošlotjednoj komemoraciji u Jasenovcu bivši predsjednik Stjepan Mesić izjavio je da se nad Hrvatskom nadvrio zloduh ustaštva. Što kažete o toj izjavi?

Gospodin Mesić vjerojatno jedini zna što je točno pod tim mislio. U interpretaciju njegove izjave ne bih ulazio. Nije dobro kad se pojedini fragmenti povijesti izvlače i koriste u dnevno političke svrhe. Etiketiranje nikome nije dobrog donijelo. Nije dobro kad jedno govorimo jučer, drugo danas, treće sutra. To je put u kaos i tu kao ključan kontrapunkt vidim konzistentnost koja počiva na istini koja je uvijek uspravna i temelji se na provjerjenim i nepobitnim činjenicama. I tu odgovornost leži najviše na povjesničarima čiji bi se pravorijek trebao temeljiti upravo na činjenicama i istini. U tom kontekstu pozdravljam i stručnu raspravu koja se ovih dana vodi na temu kurikula povijesti. S tim u svezi, Ministarstvo je pozvalo stručnu, a zatim i zainteresiranu javnost da se aktivno i odgovorno uključi u raspravu o kurikulnim dokumentima kako bi u konačnici bili što kvalitetniji i bolji jer se radi o budućnosti naše djece. Suprotstavljeni i argumentima potkrepljena promišljanja, primjedbe i prijedlozi stručnjaka i zainteresirane javnosti poželjna su ako pridonose kvaliteti rasprave i kvaliteti kurikalnih dokumenata, što nam je svima zajednički cilj. Vjerujem u dobromanjernost svih koji su radili i rade na kurikulu povijesti, kao i svih onih koji sudjeluju u stručnom savjetovanju. Potrebno je ustrajati na znanstvenim motivima i kriterijima kako bi se postigao optimalan učinak na način da nam povijest temeljena na istini ne bude opterećenje, već nadahnuće za život i budućnost lijepo naše domovine Hrvatske.

Korištenje žrtava Auschwitza za jasenovački popis

Sprega politike i neznanja omogućuje ovakav lažni jasenovački popis žrtava

Pišu N. BANIĆ i M. KOIĆ

Jasenovački mrežni popis prepun je nepravilnosti i pogrešnih podataka te sadrži zapise za mnoge osobe koje ondje nisu stradale, o čemu je već pisao veći broj autora. Tako je za neke osobe moguće pokazati da su preživjele rat, da su bile u Jasenovcu pa su kasnije pustene, ali i da su stradale i na nekim drugim mjestima. Ta mesta uključuju, kao što je već pokazano, i njemačke koncentracione logore uključujući i zloglasni Auschwitz. U poznatiju

dokumentaciju vezanu za koncentracioni logor Auschwitz ubraja se i preko 60.000 smrtovnica koje su za pojedine zatvorenike izdali liječnici u logoru i koje je Crvena armija ondje zatekla. Te su smrtovnice otpremljene u Sovjetski Savez te su postale dostupne tek 1989. godine. Danas su dostupne i u elektroničkome obliku, primjerice na stranici http://cleveland.indymedia.org/news/2007/03/24627_comment.php ili na njezinim arhiviranim inačicama dostupnima preko javnih internetskih arhiva. U tim se elektroničkim podatcima za pojedine osobe navode ime, prezime, datum rođenja i smrti,

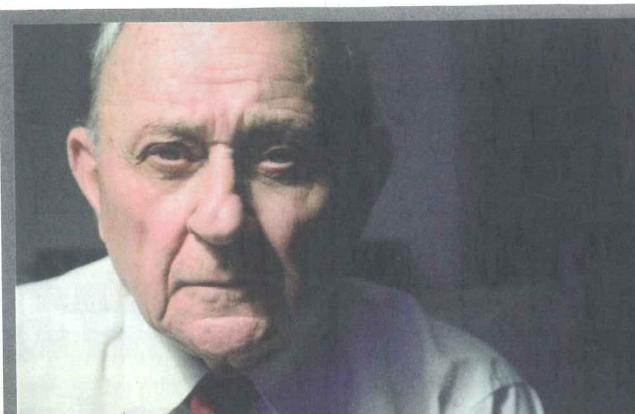

Usporedbom 60 000 dostupnih smrtovnica iz Auschwitza s mrežnim jasenovačkim popisom otkriva se mnoštvo osoba čiji se podatci u cijelosti, većim dijelom ili djelomično podudaraju. Kako su onda završile na jasenovačkome popisu? Slučajno ili namjerno?

mjesto rođenja i prebivališta te vjeroispovijest. Zanimljivo je da je tu moguće pronaći zapise koji se nalaze i na mrežnome jasenovačkom popisu.

Namjerna pogreška?

Ako se na oba popisa uzmu u obzir podudaranja u imenu, prezimenu, godini rođenja te mjestu rođenja ili prebivališta, onda se može reći da dodatne pogreške na mrežnome jasenovačkom popisu predstavljaju Samuel Altarac, Fritz Bäuml, David Celermajer, Srećko Donner, Heskel Goldenberg, Samuel Heršković, Jakob Kalderon, Kalmi Kabiljo, Gustav Kohn, Marko Löbl, Aron Silber, Hana Stern, Morig Stern, Natan Stern, Rezinka Stern, Slavko Stern, Đuro Stark i Rozika Trinki. Zanimljivo je da je o Fritzu Bäumelu već pisano u jednome prethodnom članku kad je objavljeno da je on jedna od onih osoba koje su naknadno dodane na mrežni jasenovački popis tek nakon lipnja 2015. godine. Osim ovih spomenutih i očitih podudaranja, postoje još neka kod kojih se neki podatci ne slažu posve. Primjerice, postoje zapisi na oba popisa kod kojih se ne slaže godina rođenja, ali kao što je već mnogo puta pokazano u prethodnim člancima, godina rođenja na mrežnome jasenovačkom popisu nije pouzdan podatak, što i sami administratori često priznaju. Ako se, dakle, gledaju podudaranja u imenu, prezimenu i mjestu rođenja ili prebivališta, ali razlike godine rođenja, na oba se popisa nalaze i ove osobe: **Zora Angelus** (1922. i 1921.), **Rajko Brandajs** (1933. i 1926.), **Leo Havas** (1886. i 1887.), **Jovan Ilić** (1903. i 1900.), **Slavko Klein** (1892. i 1901.), **Philip Rosendorf** (1902. i 1909.), **Leo Schön** (1897. i 1900.), **Milan Schwarz** (1919. i 1905.), **Milan Steiner** (1923. i 1925.), **Lazar Stern** (1911. i 1899.), **Simon Wamoscher** (1893. i 1897.) i **Mirko Weiner** (1914. i 1918.). Kod nekih osoba na mrežnome jasenovačkom popisu nije poznato mjesto rođenja, ali zbog izvora podataka te manjih odstupanja u godinama rođenja ima smisla vjerovati kako je riječ o istim osobama, a to su u konkretnim slučajevima **Marko Ivošević** (1915. i 1914.) i **Dragica Pollak** (1920. i 1921.). Kod ostalih se podudaranja radi o individualnim posebnostima. Primjerice, na oba se popisa nalazi **Hinko Urman** za kojega se na mrežnome jasenovačkom popisu navodi kako je rođen u Vukovaru, a da se ne navodi godina rođenja. U smrtovnicu iz Auschwitza se, osim da je prebivao u Vukovaru, još navodi i to da je rođen 1916. godine. Na mrežnome se jasenovačkoome popisu nalazi i **Milan Ignjatović** rođen 1885. godine bez navođenja mesta rođenja, ali prema izvoru podataka radi se gotovo sigurno o Vojvodini. S druge strane, među smrtovnicama nalazi se i jedna za Milana Ignjatovića rođenog 1906. godine u Donjem Tovarniku u Vojvodini što daje naslutiti da se možda radi o istoj osobi. Isti izvor podataka, kao za Milana Ignjatovića, na mrežnome jasenovačkom popisu korišten je i za **Reginu Müller**, o kojoj je već ranije pisano. O njoj su jedini dostupni podatci ime i prezime, a jedna Regina Müller iz Hrvatske također se nalazi i među smrtovnicama iz Auschwitza. Nadalje, na mrežnome popisu nalazi se **Ilija Filipović** rođen 1905. godine u Donjem Andrijevcima. I među smrtovnicama iz Auschwitza postoji jedna za Iliju Filipovića rođenoga 1905. godine, ali u obližnjoj Velikoj Kopanici. Na-

Ako je Slavko Goldstein tobže najbolji poznavatelj onoga što se događalo u Jasenovcu, kao što ga predstavljaju pojedini mediji, zašto ne ispravi očita krvotvorena

ime, ako se pogleda na kartu, vidi se da se radi o mjestima koja su vrlo blizu jedno drugome, odnosno opet je riječ o pogreški na mrežnome jasenovačkom popisu. Kao potencijalnu pogrešku valja spomenuti i **Rozu Demajo** koja je prema mrežnome jasenovačkom popisu rođena 1914. godine u Dubrovniku. Naime, u smrtovnicama iz Auschwitza spominje se jedna Roza Demajo rođena 1915. godine u Mostaru, što budi sumnju da se radi o jednoj te istoj osobi. Naravno, postoji još više podudaranja kod kojih se međutim više podataka ne slaže u potpunosti kao što je slučaj kod **Josipa Štepaneka** koji je prema mrežnome jasenovačkom popisu rođen 1910. godine u Međuriću, a prema smrtovnicu iz Auschwitza 1912. godine u Slatini. Radi li se ovdje o pogreški na mrežnome jasenovačkom popisu ili samo o slučajnosti? Budući da je na to teže odgovoriti, ostala se slična podudaranja ne će navoditi. Ako nekoga od čitatelja zanimaju ostali osobni podatci o spomenutim osobama, oni su dostupni na stranici <http://fly.srk.fer.hr/~nbanic/popis/>.

Zašto Uprava i Goldstein ne ispravljaju očite pogreške?

Pregledom samo preko 60.000 smrtovnica iz Auschwitza bilo je moguće 38 osoba povezati s osobama na mrežnome jasenovačkom popisu – neke su veze čvrste i očite, dok su neke nešto manje pouzdane, ali još uvek indikativne. Budući da su korištenjem drugih izvora podataka u prethodnim člancima već uspješno pronađene navodne jasenovačke žrtve koje su zapravo stradale u Auschwitzu, što bi se dogodilo da su dostupni podatci za, prema nekim procjenama, 1.1 milijuna žrtava Auschwitza? Ako se u obzir uzmu proporcije, bi li bilo moguće pronaći i do preko 600 novih veza i potencijalnih pogrešaka na mrežnome jasenovačkom popisu? Na temelju dosadašnjih

Ravnateljica Nataša Jovičić ne želi odgovoriti na ova pitanja *Hrvatskoga tjednika*

Pripremajući priloge o logoru Jasenovac pred službenu komemoraciju 22. travnja, htjeli smo svakako čuti što o novim spoznajama i otkrićima u svezi s tim logorom misli uprava Javne ustanove Spomen područja Jasenovac. Stoga samo ravnateljici te ustanove Nataši Jovičić poslali desetak upita sa zamolbom da na njih odgovori do 17. travnja kako bismo intervjyu s njom objavili zajedno s ostalim prilozima. Ravnateljica Jovičić odgovorila nam je elektroničkim putem da nije u mogućnosti odgovoriti jer je zauzeta pripremom službene komemoracije. Nakon toga odgovorili smo joj da želimo odgovore na naša pitanja i nakon 22. travnja te smo ju zamolili za odgovore do 26. travnja. Pozvali smo se i na Zakon o medijima koji obvezuje ravnatelje javnih ustanova da odgovaraju na novinarske upite. Budući da ravnateljica Jovičić nije odgovorila ni nakon druge zamolbe, ovim putem izvješćujemo da ćemo protiv nje podnijeti kaznenu prijavu temeljem spomenutoga Zakona o medijima.

Citateljima dajemo na uvid pitanja koja smo poslali ravnateljici. Smatramo da u njima nema apsolutno ništa sporno, a izbjegavanje odgovora na njih čini se da dosta govori o službenoj jasenovačkoj istini.

PITANJA

Prate li zaposlenici JUSP-a članke koji se objavljaju o Jasenovcu u tiskanim i elektroničkim medijima? Ako da, na koji način reagiraju na kritičke napise?

Slažete li se da je prešućivanje ili niskanje žrtve svojevrsni zločin, ali i da je izmišljanje žrtve i pripisivanje nepostojećih žrtava jednoj državi i narodu također zločin?

Na jasenovačkom popisu žrtava je više od 83 tisuća osoba. Jesu li sve te

žrtve znanstveno provjerljive, odnosno za koliko žrtava možete reći da je nedvojbeno utvrđeno i da je uvek znanstveno provjerljivo da su doista žrtve Jasenovca?

Neovisno o tomu koji bi podatak o žrtvama Jasenovca bio točan, 5, 10, 20, 50, 80, 300 ili 700 000, ostaje pitanje gdje su njihovi posmrtni ostatci. Dakle, gdje su kosturi? Nitko nikada na to nije odgovorio niti pokazao masovne grobnice Jasenovca. Kakav je vaš odgovor na to pitanje?

Lani niste odgovorili na to pitanje pa ga je razumno ponoviti: kako je moguće da se na popisu žrtava pojavi

14.000 umnoženih imena, a nakon što je to uočeno, u par dana uklonjena su ta imena, a na njihova mesta uvrštena nova koja dodat nisu bila na popisu. To su činjenice, a odgovor vaših računalnih tehničara da je riječ o pogrešci računala je tragikomičan. Isto tako, istraživač iz Društva za istraživanje trostrukoga logora Jasenovac tvrdi da su trenutačno na popisu 23.000 osobe kojih nije bilo na popisu iz 2014. godine? Vaš komentar?

I nakon toga, istraživački su uočili mnoge osobe na popisu žrtava koje se, međutim, nalaze na popisima i drugih logora. Primjerice, Jakob Altarac je, utvrđeno je, stradao u Auschwitzu, Adolf Pilc također negdje drugdje, a Josef Konforti dao je iskaz u Izraelu

kao preživjela osoba. Svi oni i dalje su na popis jasenovačkih žrtava. Kako je to moguće? Nadalje, za žrtvu Stanka Krivokuću piše da je rođen 1814. godine, za Hermana Switzera da je rođen 1969. godine, a navedeni su kao žrtve. Nekoliko stotina je zasad uočenih takvih nelogičnih podataka. Može se potkrasti pogreška, ali zašto je ne uklonite nakon što je uočena?

Zašto je u popisu navedeno 2907 osoba za koje nije poznato osobno ime, 1626 za koje nije poznato osobno prezime i 1612 za koje nisu poznati ni osobno ime ni osobno prezime?

U literaturi se može pronaći podatak da je prema popisu iz 1964. godine broj osoba stradalih u Jasenovcu je 49.602, a u Staroj Gradiški 9.586. U mrežnom jasenovačkom popisu 51.631 osoba kojima je kao logor naveden Jasenovac ima jedan od izvora naveden spomenuti savezni popis, a za Staru Gradišku taj broj iznosi 10.747. Kako protumačiti ta odudaranja?

Zašto se za većinu popisa i dalje kao glavni izvor koristi savezni popis iz 1964. godine, iako je nastao u vrijeme totalitarnog režima kojem istina nije bila na prvom mjestu?

Zašto se na jasenovačkome popisu žrtava nalaze i osobe koje su stradale u Srbiji pa se kao žrtve srpske politike pripisuju Hrvatima?

Istraživač i publicist Igor Vukić otvio je da je prve, 1941. godine, početkom istraživanja jasenovačkog logora u logor ušlo manje od dvije tisuće osoba. Ipak, u jasenovačkome popisu navedeno je da je u logoru te iste godine ubijeno 10.000 osoba. Kako tumačite taj ne razmjer?

Jeste li svjesni da prosječni hrvatski građanin doživjava JUSP Jasenovac kao ekspozitor velikosrpske politike u Hrvatskoj?

iskustava svakako smije se pretpostaviti da bi se određen broj potencijalnih pogrešaka sigurno našao. Ovdje se automatski postavlja nekoliko pitanja. Zašto ovaj posao nije odradilo osoblj Spomen-područja Jasenovac? Nadalje, zašto ga nije odradio S. Goldstein? Mrežni portal *Telegram* u sklopu intervju s njim objavio je kako je Goldstein nesumnjivo najbolji poznavatelj onoga što se u ustaškome logoru u Jasenovcu događalo za vrijeme Nezavisne Države Hrvatske jer je tome posvetio značajan dio svoga povjesno-istraživačkog rada. Ako je zaista nesumnjivo najbolji poznavatelj, zašto onda nije ispravio ove pogreške? Radi li se o namjernome nedjelovanju ili možda ipak o ne baš tako vrhunskome poznavanju? Nijedan od obaju slučajeva svakako nije pozitivan i otkriva spregu jedne politike i neznanja. Treba reći da osim spomenutih mogućnosti postoji i treća.

Amateri i neznalice pišu u *Telegramu*

Moguće je da *Telegram* jednostavno, opet, bez provjeravanja piše činjenice koje jednostavno nisu istinite, što ne bi bilo prvi put. Naime, u jednome nedavnom članku o Jasenovcu *Telegram* je slično kao i neki drugi portali uključujući net.hr i index.hr umanjio broj žrtava u trenutačnoj inačici mrežnoga jasenovačkog popisa. Svi su spomenuti portali spominjali broj od 83.145, pri čemu se zapravo radi o stanju iz 2013. godine kada piše i na mrežnim stranicama Spomen-područja Jasenovac. Ako se uzme u obzir da popis trenutačno sadrži 2094 stranice od kojih svaka osim zadnje ima podatke o 40 ljudi, jednostavnim se množenjem da zaključiti kako se trenutačno na mrežnom jasenovačkom popisu nalaze podaci za znatno više od 83.145 osoba – u trenutku pisanja ovog članka taj broj iznosi 83.745. Je li to tako teško provjeriti? Izgleda da je ipak jednostavnije pisati bez provjere, čak i kad je tako jednostavna. Nadalje, ako su već razgovarali, prema vlastitim riječima, s nesumnjivo najboljim poznavateljem događanja u Jasenovcu, zar je tako teško bilo pitati ga nešto o tome? Doduše, možda ni on zbog stalnih promjena na mrežnom jasenovačkom popisu ne zna taj podatak za trenutačno stanje. Da se možda ne radi o slučajnome propustu, već o nekoj vrste loše prakse, govori i činjenica da je *Telegram* nedavno otišao i dalje te je pomoćnome biskupu zagrebačkome Valentinu Pozaiću prisao lažnu izjavu o Željku Joksimoviću kao istinitu, iako je preuzeta sa satirične mrežne stranice News-bar. U istome tom članku dalje se tvrdi i kako je papa Franjo imenovao Matu Uzinića za biskupa radi navodnog nastavljanja velikih preslagivanja u vrhu Katoličke Crkve u Hrvatskoj, iako je to učinio njegov prethodnik papa Benedikt XVI. Radi se, dakle, o amaterskome pristupu izvješćivanja.

Na popis jasenovačkih žrtava stavljana su imena iz raznolikih izvora koji vrlo često nemaju nikakve veze sa žrtvama Jasenovca, što je već u više navrata pokazano i što će se još i pokazivati korištenjem novih, spremnih i dosad neobjavljenih podataka. Teško je, dakle, govoriti o slučajnim pogreškama, već prije o nekoj vrsti planiranoga obrasca ponuštanja. Kako to objasniti? Možda činjenicom da su komunističke vlasti odmah nakon rata za vrijeme nacionalizacije potpuno opljačkale hrvatske Židove koji su uspjeli preživjeti strahote

Zadnji očiti primjer manipulacije u Jasenovcu dogodio se nakon nedavnoga intervju S. Goldsteina u kojem on govori kako je na popisu jasenovačkih žrtava i Aleksandar Aco Rosenberg, suprug njegove tetke. Ali u trenutku davanja intervjua 21. ožujka 2016. to nije bila istina. I što sad? Uprava Jasenovca je, da Goldstein ne bi ispašao lažnjivac, 6. travnja 2016. Adolfa Rosenberga jednostavno preimenovala u Aleksandra Acu

i stradanja rata. Jesu li i Spomen-području Jasenovac hrvatska, srpska, židovska i ostala imena danas isto samo potrošna roba? Postoje naznake da je zaista tako. Zadnji očiti primjer dogodio se nakon nedavnoga intervju S. Goldsteina u kojem on govori kako je na popisu jasenovačkih žrtava i Aleksandar Aco Rosenberg, njegov tetak. Međutim, u trenutku davanja intervju koji je objavljen 21. ožujka 2016. godine to nije bio slučaj. I što sad? Kako riješiti taj problem? U Spomen-području Jasenovac to su učinili tako tako da se, kao što je već pisano u jednom od prethodnih članaka, 6. travnja 2016. godine Adolfa Rosenberga rođenoga 1886. godine u Vinkovcima jednostavno preimenovalo u Aleksandra Acu. Zar je Adolf potrošna roba da ga se koristi i miče kako nekome padne na pamet? Je li njegov život bio manje vrijedan od života drugih? Postoji li možda netrpeljivost prema njegovu imenu? Ili se možda radilo o izmisljenoj osobi? Kako god bilo, da se naslutiti da Spomen-području Jasenovac nije zapravo toliko stalno do samih žrtava. Što se tiče ostatka obitelji S. Goldsteina, tu je još zanimljivih stvari o kojima će se još pisati.

Komunistima je pljačka bila rutinska djelatnost te su kasnije uvjetno rečeno pljačkali židovske identitete kako bi što više pokušali oplačkati tadašnju Saveznu Republiku Njemačku u slučaju isplate reparacija te što više očnili i demonizirali Hrvatsku. Kao što je spomenuto primjerom Aleksandra Ace Rosenberga, određena vrsta pljačke i zlorabe židovskih imena traje i danas. Ipak, istinu je teško trajno skrivati i ona prije ili poslije dogoditi i s jasnim utvrđivanjem stvarne slike o Jasenovcu lišene bilo kakvih politički motiviranih konstrukcija.

Prvo nalazište i korištenje nafte je u Hrvatskoj, u Međimurju. Godina 1852.

PEKLENICA

Udbaši koji su se nazvali antifašistima i dalje žele uništavati Hrvatsku posredstvom INE

Svi mi moramo sačuvati Jadran jer bi svako bušenje moglo biti katastrofa. Svako svrdlo koje probije dno može otvoriti put erupciji i neugasivom požaru nezaustavljivim izljevima. Sloj nafte po moru ugrožava fotosintezu, hranjenje, disanje, život sam

Piše: BRANKA ŠEPAROVIĆ

N a dlanu nebeskoga oceana vrtuljak malenoga planeta kojim je doplovio, usidrio se i nastanio Život. U duborezu slavonskoga hrasta lužnjaka, pozlaćenoga prašnicima velebitske degenije, posjajenoga otočkim maslinovim uljem, sjedi božanska milost. S jedne strane, izvorište vječnosti potvrđuje svoje postojanje upisom u kalendare, a s druge, putanja beskonačnosti prepušta se putokazima ljudske duše. Pojave, stvorenja, događaji besmrtnje Prirode besmisleni su dok ih smrtnici ne upoznaju. Tko smo? Odakle dolazimo? Kamo idemo?

Prije ili kasnije, ovako ili onako, tek, ljudski će upitnici otkriti sve tajne. Odmah i brzo – nije u planu – jer bi to oduzelo čari mladenačkih lutnja i zabluda, a ne kaže ona narodna uzalud: ‘od kolijevke pa do groba, najlepše je đačko doba’. Čovjek, po rođendanskome daru, gospodar Zemlje gleda i uči: predvidivo i nepredvidivo, postojanost i promjenjivost bujne uzbibane košnice. Polako, postupno, ponosno David sa sićušnoga geoida postaje Golijat Svetmira.